

sosyalist işçi

13 Nisan 2022
5 TL
sosyalistisci.org

700

SAVAŞA VE YOKSULLUĞA DUR DEMEK İÇİN

HAYDI 1 MAYIS'A

UKRAYNA SAVAŞINA HAYIR

► UKRAYNA'DA SAVAŞA HAYIR PLATFORMU KURULDU ► UKRAYNA: İŞGALİ KAYIPLAR, KATLIAMLAR ACI GETİRİYOR
► SAVAŞA KARŞI SOSYALİST TUTUM ► Sayfa 6-7-8'de!

HEMEN, ŞİMDİ, MÜCADELEYE!

Farplas direnişinden bir kare

Rusya'nın Ukrayna işgali, pandeminin defolarını açık seçik ettiği kapitalist sistemin özünde bir katliam ve bir açlık krizi anlamına geldiğini gösteriyor. İşgalde binlerce Ukraynalı öldürülürken, savaş küresel bir gıda krizini şimdiden tetiklemiş vaziyette. Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü Gıda Fiyat endeksi Şubat ayına göre yüzde 12.6 artışla Mart ayında 159,3'lük rekor bir seviyeye ulaştı.

Ukrayna savaşına hayır!

Rusya'ya yönelik ekonomik yaptırımlar Rus halkını büyük bir gıda krizinin beklediğini gösterirken Mısır gibi buğday ihtiyacının yüzde 80'ini Ukrayna ve Rusya'dan karşılayan ülkeler savaş nedeniyle şiddetli bir ekmek kıtlığıyla karşılaşacaklar. Peru'da akaryakıt fiyatlarına gelen zam ve ağır enflasyon yaşanacakların göstergesiye Sri Lanka'da döviz krizi iktidarın gıda ve yakıt ihtiyacını karşılamamasına neden oluyor. Her iki ülkede de kitleler sokaklara çıkarak hakkını arıyor.

Türkiye'de enflasyon tüm toplumun üzerinden buldozer gibi geçiyor. Acil tüketim mallarının fiyat artışının nerede duracağını kimse bilmiyor ve büyük ihtimalle artış durmayacak. Akaryakıt, elektriğe, gıdaya yapılan zam yağmuru milyonlarca insanı açlık sınırının altında yaşamaya itiyor.

Ve bu koşullarda bile iktidar politikalarına karşı umut olarak öne sürülen "altılı muhalefet ittifakı"nın tek bir cümlesi duyulmuyor.

Bu altı partinin yan yana gelmesinin olağanüstü bir adım olduğu ve tek başına bu adımın iktidarı köşeye sıkıştıracağı fikri, Macaristan seçimlerinde boyunun ölçüsünü aldı.

Sağcı bir beş benzemezler ittifakı

Macaristan seçimleri, bir birleri ile otoriter liderliğe ve yönetime karşı olmak dışında hiçbir benzerliği olmayan partilerin yan yana gelmesinin seçim kazanmak anlamına gelmediğini gösterdi. Otoriter liderlikleri seçim sandığında yenmek için sağcılarla bir seçim ittifakı kurup, tüm gelişmeleri seçimlere ertelemek, seçimleri kazanmanın garantisini vermiyor.

Aslanan, seçimlerden önce milyonlarca insanın harekete geçmesini, sokaklara çıkmasını, hakları için kıran kırana mücadele edeceği koşulların yaratılmasını sağlamak. Otoriter liderlerin şekillenmesine yardımcı olduğu politik atmosferin alternatifinin "güçlendirilmiş parlamenter sistem" olacağını sanmak, muhalefet adına asli eleştiriyi bu noktada yoğunlaştırmak milyonlarca insan için hiçbir anlam ifade etmiyor. Parlamenter rejim adı verilen ve birkaç sene öncesine kadar Türkiye'de askerî vesayetin gölgesi altında hüküm süren rejim, milyonlarca yoksul açısından özlemle anılan bir siyasal mimari anlamına gelmiyordu.

Otoriter rejimler, sadece polis baskısına bağlı olarak ayakta durmuyor. Bu rejimlerin büyük bir kitle desteği de var. Bu kitle desteği ise ancak başka kitlelerin mücadelesi yoluyla bölünebilir. Sadece seçime endeksli bir mücadele, neden diğer partiler platformunun mevcut otoriter rejimden daha iyi bir siyaset yapısı oluşturacağı fikrini uyandırır ki kitlelerde?

Eğer otoriter iktidarlar teşhir edilecekse, bunu esas olarak milyonlarca insanın eylemi yapabilir. Kemal Kılıçdaroğlu'nun "halkımız aç" demesiyle, açların "açız!" diye bağırması ve hakkını kendi mücadelesiyle araması arasında nitelik farkı vardır. Otoriter iktidarların dayanamayacağı teşhir bu ikincisidir. Milyonlarca insan

hali hazırda aç, yoksul, ekmek kuyruklarında hayatta kalmaya çalışıyor. Üstelik bu koşulların sorumlusu doğrudan neoliberal ekonomik politikalar, biraz daha yumuşatılmış neoliberal ekonomik politikaların dışında bir öneriye sahip olmadığından emin olduğumuz sağcı partiler ittifakının milyonlarca yoksulun seçim tercihi olmasını beklemek çocuğu bir hata.

Seçime değil mücadeleye hazırlık

Seçim tartışmalarında uzun bir süredir bir uyarı yapıyoruz. Her gelişmeyi, sonucu garanti olarak görülen bir seçim takvimine endekslemek, sanıldığının tersine seçimleri de kaybetmenin en garantili yoludur. Aylardır süren bir işçi mücadelesi var. Çeşitli öğrenci grupları, milyonlarca öğrenciyi kapsayacak bir genişlikten yoksun da olsa çok sahici bir sorunu, barınma sorununu gündeme taşıyor. Kürt halkı her açıdan baskı altında. Yolsuzluk, yoksulluk, yasaklar milyonlarca insanın tepkisini çekiyor. İktidarın ekonomik terahileri yaşanan ekonomik yoksullaşmayı derinleştiriyor ve bu herkesin gözünün önünde yaşanıyor.

Çözümü seçimlere endekslemek, muhalefet partilerinin bir araya gelmesinin yarattığı sahte umutların, mücadelenin gerçek sorunlarının önüne geçmesine neden oluyor. Sendika liderlikleri, bürokratları, işyerlerinde öncü işçiler muhalefetin bu ajandasına bağlı kalıyorlar ve bu ajanda sokakta mücadeleyi iktidarın kodlamalarıyla değerlendirdiği için ne milyonlarca insanı içine katan "geçinemiyoruz" mitingleri, ne emek örgütlerinin tabanlarını sert bir mücadeleye hazırlayacakları ve tüm muhalefeti kapsayacak bölgesel mitingler gerçekleştirilebiliyor.

Üstelik 1 Mayıs gibi, özellikle içinden geçtiğimiz koşullarda işçi sınıfının gövde

gösterisi olabilecek bir günün açtığı potansiyeller de yeteri kadar değerlendirilmiyor.

Bu 1 Mayıs, açların, geçinemeyenlerin, öfkeli olanların, ev kirasını ödeyemeyenlerin, barınacak ev, oda bulamayan öğrencilerin, mahkeme koridorlarından adaletsizliğe mahkûm olanların, sendikalaşması engellenenlerin, kurye, depo işçilerinin, tek adam rejiminin uygulamalarından bezenlerin, ana dili yasaklananların, Ukrayna'da savaşa karşı çıkanların, her gün cinayetlere, şiddete maruz kalan kadınların, toplumsal cinsiyetçi baskıyı en ağır şekilde yaşayan LGBTİ+'ların, çek çeklerine el konulan atık kâğıt işçilerinin, dışlansalar, ırkçı saldırılara maruz kalsalar da ayakta durmak için direnen göçmen işçilerin dev bir eylem platformu olarak örgütlenebilirdi.

Fırsatımız varken, hâlâ böyle örgütlemeli, işçi sınıfı hareketini ilerletici hiçbir yanı olmayan "meydan" tartışmaları yerine mücadelenin içine dalmaya hazır halde olan milyonlara 2 Mayıs'ta çok daha kendine güvenli bir şekilde harekete geçebileceği koşulları yaratmalıyız.

1 Mayıs, umudun sağa karşı sağcı altılı ittifakta değil sağa karşı tek sınıf tek sendika tek yumruk diyebilen ezilenlerin mücadelesinde olduğunu göstermenin fırsatı.

ABD'de seçimlerden önce meydanları boş bırakmayan milyonlarca ama milyonlarca ırkçılık karşıtı, kadınların, iklim aktivistlerinin ve işçilerin eylemi olmasaydı, Trump'ın yenilmesi mümkün olmayabilirdi. Şili'de yeni bir umudu yeşerten seçim galibiyeti değil, seçimleri de garantileyen Şili ezilenlerinin yıllardır süren yığınsal mücadelesiydi.

KADINLARIN EZİLDİĞİ BİR MEDENİYET

Kadınlar direniyor - İstanbul

DİLA AK

İnsanlık olarak her geçen gün daha da ilerliyoruz; yeni keşifler yapılıyor, yeni teknolojik buluşlara imza atılıyor, hastalıklara çözüm bulunuyor, uzay ile olan haşır neşirlik daha da artıyor, geçmişte on yıllar içerisinde çözebildiğimiz problemlerin daha büyüklerini artık günbegün çözüyoruz. Tabiri caizse çoktan bir Babil Kulesi inşaa ettik. Bu medeniyet kulesi bizi cennete ulaştırmalıydı, fakat geldiğimiz noktada hayat pek çok kesim için hala cehennemden farksız. Tüm bu ilerleyişe rağmen, eşit veya adil yaşamayı değil, artık sadece yaşamayı talep eden milyonlarca insanın aslında en temel insani haklarına erişmesini sağlamak oldukça basit, en azından kuantum mekaniğinden daha basit.

Dezavantajlı kesimlerin en büyüğünü kadınlar oluşturuyor. Yani

insanlığın yarısı, hani o her geçen gün ilerleyen medeniyetin mimarı insanların. Kadınlar dünyanın her yerinde şiddetle, eşitsizlikle, kendi bedenleri üzerinde söz sahibi olmalarıyla, eşit işe eşit ücret talepleri ve eğitim hakları için mücadele ediyor. Eşitsizliği ortadan kaldırmaya yönelik adımlar atılmıyor, tam tersine eşitsizliğin ortadan kaldırılması için oluşturulmuş sözleşmelerden çıkılıyor, yasalar terk edilmeye çalışılıyor. Kadına kürtaj hakkı pek çok yerde tanınmazken, tanındığı durumlarda da kadınlar istemedikleri gebelikleri sonlandırmak için hayatlarındaki erkeğin imzasına ihtiyaç duyuyor. Ve fakat istenmeyen bir gebelik sonucu ailesi ve toplum tarafından dışlanan kadının yanında kimse durmuyor, çocuğun bakımından sadece anne sorumlu tutuluyor, çocuğun başına bir şey gelmesi durumunda o noktaya gelene kadar

olan süreçler, çocuğuna bakmayan baba, kadını ve çocuğu korumayan devlet görmezden geliniyor ve asla sonuçlardan sorumlu tutulmuyor. Kadına ekonomik özgürlük sağlayacak, kadının güçlenmesini sağlayacak politikalar uygulanmıyor.

İnsanlığın yarısının çok temel insani haklarının önünde bir dizi engel varken, özgürleşmesi engellenirken, nasıl bir medeniyetten ve gelişmeden bahsedilebilir ki? Kadını özgürleştirecek ve adil bir hayata devam etmesini sağlayacak politikalar acilen hayata geçirilmeli, şiddetin önüne geçebilmek için caydırıcı cezalar uygulanmalı, mağdurun korunması sağlanmalı, kürtaj bir hak olarak tanınmalı, aynı işi yapan insanların cinsiyetlerine göre ücret ödenmemeli, eğitim herkes için bir hak olmalı.

KAŞIKÇI DAVASINDA ADALETE İHANET

Cemal Kaşıkçı Suudi bir gazeteciydi. 2 Ekim 2018 günü evlilik evraklarını düzenlemek için Suudi Arabistan'ın İstanbul Konsoloslukuna gitti. Kaşıkçı'dan bir daha haber alınamadı. Görüntü kayıtları Kaşıkçı'nın konsolosluktan asla çıkmadığını gösteriyor. Kısa sürede Kaşıkçı'nın vahşice öldürüldüğü ve cesedinin parçalandığı anlaşıldı.

Türkiye'de yetkililer en başta bu vahşetin üzerine gitse-

ler ve Suudi yöneticileri suçlasalar da dört yıl sonra geçtiğimiz hafta 26 sanığın yargılandığı kaşıkçı mahkemesi durma kararı verdi.

Mahkeme, yargılamanın Suudi Arabistan adli makamlarına devrine hükmetti.

Davanın Suudi Arabistan'a devri, davanın sona ermesi anlamına geliyor.

İktidar birçok konuda olduğu gibi bu konuda da verdiği sözleri bir çırpıda unuttu ve büyük bir adaletsizliğe imza attı.

BARIŞTAN YANA
Yıldız Önen

GÖÇMENLER HAKKINDAKİ YALANLARIN MEYVESİ

Göçmenler ve özellikle yaşamak için Suriye'den kaçmak zorunda kalanlar hakkında yıllardır üretilen yalanlar, kamuoyunun bütünüyle yanlış yönlendirilmesine neden oluyor. Geçtiğimiz haftalarda yapılan bazı anketlerde gözleyebildiğimiz cevaplar, göçmenler hakkında üretilen yalanların boyutları konusunda daha ciddi düşünmemiz gerektiğini gösteriyor.

Sosyal Demokrasi Vakfı (SODEV) tarafından Suriye'den başlayan yoğun göçmen gelişlerinin 10. yılı vesilesiyle yapılan ankete gelen yanıtlar, anketi yapanlar tam olarak farkında değilmiş gibi görünseler de büyük bir tehlike barındırıyor.

Bin 67 kişi ile yapılan ankete göre katılımcılar arasında "Suriyeliler ülkelerine dönmeli" diyenlerin oranı yüzde 55.4.

Yüzde 45.52'i ise Suriyelileri ileride sorun yaratacak tehlikeli insanlar olarak görürken yaklaşık yüzde 42'si Suriyelilerin yük olduğunu söylemiş. Kuşkusuz, insanın aklına nasıl bir anket sistematığının izlendiği geliyor. Örneğin nasıl bir soru sorulmuş olabilir ki katılımcıların yüzde 70'ten fazlası Suriyelilerin "temiz, güvenilir ve kibar olmadığı" yanıtını vermiş olabilirler.

Daha kötüsü ise iktidar partisi AKP dışında tüm partilerin tabanında Suriyelilerin ülkelerine dönmelerini isteyenlerin oranı yüzde 50'nin üzerinde.

Bu, seçimlerde iktidara karşı ittifak kuranların ya da muhalif cephede olduğunu iddia eden siyasi kadroların üzerinde kafa yorması gereken bir öge. AKP'nin göçmen politikalarını yanlış bulup eleştirmek bir şeydir çünkü, bu politikaları kendi göçmen düşmanlığına ya da en iyi ihtimalle 'göçmen gıcıklığına' gerekçe olarak sunmanız başka bir şey.

Sağcı iktidar blokuna karşı egemen sınıfın daha "uzlaşmacı" olduğu düşünülen bir başka sağcı muhalefet blokunun göçmen düşmanlığı üzerinden iktidarı köşeye sıkıştırma çabasının tanığıyız yıllardır. Fakat bu muhalefet blokundan ayrı olarak, HDP tabanının da benzer bir göçmen karşıtı ruh haline kapılmasının üzerinde dikkatlice durmamız gerekiyor.

HDP liderliği, bu konuda, göçmenler hakkındaki yalanlara karşı çok daha güçlü bir mücadele vermek zorundadır. Özellikle mevsimlik Kürt işçilerin maruz kaldığı ırkçılığı göz önüne aldığımızda Suriyeli göçmenler konusunda en yüksek duyarlılığı göstermesi gerekenlerin başında Kürt halkının geldiği çok açık olmalı.

Çünkü en iyi 'çeken bilir.'

Göçmenler hakkında yaratılan sağcı propagandaya karşı çok güçlü bir dalga kırana ihtiyacımız var.

Her yalana, her çarpıtmaya, ırkçılığın her görünümüne karşı hızla yanıt verecek kitlesel, etkili ve görünür kampanyaları hızla inşa etmek zorundayız.

Her gün şişirilen bu nefret dalgası geçtiğimiz yıl Altındağ'da olduğu gibi pratik bir linç girişimine dönüşme potansiyeli taşır.

Engellemek zorunda olduğumuz şey bu ırkçı nefret dalgasıdır.

PERU: ENFLASYONLA MÜCADELE BÖYLE OLUR!

Lima'da protesto

Peru halkı enflasyonla mücadelenin yöntemleri konusunda yol gösteriyor. Devlet Başkanı Pedro Castillo, akaryakıt ve gübre fiyatlarına karşı halkın öfkesinin sokağa taşıdığını görünce sokağa çıkma yasağı ilan etti. Ukrayna'nın Rusya tarafından işgal edilmesiyle tetiklenen fiyatlar başkent Lima ve Callao'da kitlesel gösterilere neden oldu. Gösteriler son 25 yılın en ağır enflasyon oranlarına karşı büyüyen tepkinin ifadesi.

İktidar bir yandan sokağa çıkma yasağı ilan ederken bir yandan da tepkileri dindirmek için yakıt vergisini geçici

olarak kaldırdığını ilan etti. Fakat bu tedbirler kamyon şoförleri ve çiftçilerin sokağa çıkmasını engellemedi. Devlet başkanı Castillo olağanüstü hal ilan etti ve bu durum yaklaşık 10 milyon kişinin toplanma ve dolaşım özgürlüğüne karşı bir darbe.

Fakat bu tedbirlere rağmen 9 Nisan Pazar günü on binlerce insan eylemlere devam etti.

Sağcı politikaların tetiklediği enflasyona karşı mücadelenin nasıl örgütlenmesi gerektiği konusunda Peru halkı tüm ezilenlere ilham veriyor.

YUNANİSTAN'DA GENEL GREV

Atina'da grev

Yunanistan'da Yunan İşçileri Genel Konfederasyonu (GSEE) ile Yunan Devlet Memurları Sendikası'nın (ADEDY) ortaklaşa düzenlediği 24 saatlik genel greve yüzbinlerce işçi katıldı. 2.5 milyon işçinin katıldığı tahmin edildiği grevler otobüs, tramvay, metro, adalar arası gemi seferlerini durdurdu.

Grevlerin devamında yapılan gösterilerde AB ile anlaşmanın sonucunda dayatılan kemer sıkma politikalarına, hayat pahalılığına karşı talepler yükseltildi. Maaş zammı ise ana taleplerden birisiydi.

MACARİSTAN SEÇİMLERİ: 6 MUHALİF PARTİNİN ORTAK ADAYI ORBAN'A KAYBETTİ

ÖZDEŞ ÖZBAY

Macaristan'da gerçekleşen seçimlerde 12 yıldır iktidarda bulunan ve ülkeyi hızla otoriter bir rejim olmaya doğru götüren Victor Orban'ın Fidesz Partisi ile ittifak ortağı KDNP oyların %53'ünü alarak büyük farkla birinci oldu.

En son yapılan seçim anketleri 6 muhalefet partisinin birleşerek oluşturdukları Macaristan İçin Birleş hareketi lideri Péter Márki-Zay'i Orban'ın sadece birkaç puan altında gösteriyordu. Ancak Márki-Zay %35 oy alarak büyük farkla kaybetti. Orban zafer konuşmasında "Ukrayna liderini ve Soros imparatorluğunun parasını yendik" dedi.

Anti Orbancılık yeterli olmadı

Macaristan'daki muhalefet ittifakı (Macaristan İçin Birleş) içerisinde faşist bir

parti olan Jobbik, liberal sağ Momentum Hareketi, 3 ayrı merkez sol parti ve Macaristan'ın Yeşil Partisi var. Faşistler, Yeşiller ve solu bir araya getiren tek şey Orban'ın dozu artan otoriterizmine karşı iktidarı ondan almaktır. Macaristan'daki yolsuzluklar, ekonomik sorunlar, ırkçılık ve daha birçok soruna karşı ciddi bir değişim programı olmayan birleşik muhalefet, sadece anti-Orban bir ittifak olarak seçime girdi.

Macaristan İçin Birleş'in ortak başbakan adayı Péter Márki-Zay eski bir Fidesz destekçisi, son derece muhafazakâr bir sağcı. Márki-Zay, 2018'deki yerel seçimlerde Fidesz'in güçlü olduğu Hódmezővásárhely şehrinde bağımsız aday olmuş ve daha sonra Macaristan İçin Birlik'i oluşturacak partilerin desteğini alarak belediye başkanlığı seçimini kazanmıştı. 2018'deki yerel seçimlere kadar ülkede bilinmeyen bu yeni politikacının ülkedeki kutuplaşmayı aşarak Fidesz tabanından da oy alabilmesi muhalefeti aynı şeyin genel seçimlerde de başarılabilceği sonucuna götürmüştü. Birlik partileri, 2018 yerel seçimlerinde sadece Hódmezővásárhely değil ortak aday çıkardıkları Budapeşte dahil 23 büyükşehirin 10'unu Orban'ın partisinden almıştı.

Ukrayna işgali Orban'a yaradı

Ancak beklenen olmadı. Yerel seçimlerle genel seçim arasındaki farklar kendini

gösterdi. Muhalefet ittifakının hezime uğramasının önde gelen nedenlerinden biri Rusya'nın Ukrayna'yı işgaliydi. Orban yönetimi işgale karşı çıksa da hiçbir yapıtıma destek olmadı. Avrupa'da Rusya'ya en yakın çizgiyi izledi ve bu nedenle Ukrayna devlet başkanı Zelenski dahi ismini vererek Orban'a tepki gösterdi. Orban, Macaristan'ın çıkarlarını tarafsız kalarak savunduğunu, muhalefetin ise Macaristan'ı Avrupa'nın yanında savaşa sokacağını söyleyerek seçim propagandası yaptı.

Orban seçimler öncesinde dünyanın içerisinden geçtiği ekonomik sorunlar, enflasyon, savaş ve göç sorunlarında güvenlikçi politikalar izleyerek ülkesinin bağımsızlığını savunduğunu söylüyordu. Enflasyonun %5 civarı olduğu ülkede seçimlere aylar kala, kasım ayında asgari ücreti %20 artırdı. Ayrıca düşük gelirli ailelerden alınan gelir vergisinde azaltma gibi çeşitli sosyal yardım programlarını da uygulamaya koydu. Ülkeyi göçmenlerden koruduğunu, Soros'un ülkeyi muhalefet üzerinden ele geçirmeye çalıştığını söyledi.

Avrupa Birliği ve NATO üyesi olan Macaristan bu iki birliğin de şimşeklerini üzerine çekiyordu. Özellikle AB liderleri Orban'ın aşırı muhafazakâr ve dış politikada Avrupa'dan ayrı davranan politikalarını sık sık eleştiriyordu. Orban, AB içerisindeki aşırı sağcılarla birlikte üye ülkelerin ulusal egemenliğini savunan bir politika izliyordu. Böylece kendini Macaristan

halkını tüm küresel güçlere karşı savunan lider durumuna koyuyordu.

Muhalefet partilerinin ortak bir dönüşüm programına sahip olmaması ve zaten sağcı olan Orban'a karşı bir başka koyu muhafazakâr sağcıyı çıkarması ne Macar halkında bir değişim umudu yarattı ne de Fidesz tabanından oy çekebildi.

Benzer koşullarda hemen her zaman olduğu gibi toplumsal mücadele düzeyinin düşük olduğu yani sıradan insanların bizat politikaya dahil olmadığı durumlarda, ekonomik sorunların yanına güvenlik sorunlarının da eklendiği koşullarda kitlelerde politik muhafazakarlık genel davranış biçimi olur. Macaristan'da da seçmenler büyük sorunların üstesinden gelebilecek bir birlikteliğe sahip olmadığı gibi radikal bir değişim de öneremeyen muhalefet ittifakının sadece belirsizlik ve daha fazla sorun yaratabileceğini düşünerek bugüne kadar bildiği iktidara güçlü bir destek verdi.

LGBT karşıtı referandum geçersiz

Macaristan'da parlamento seçimleriyle aynı anda bir de LGBT karşıtı bir referandum gerçekleşti. 18 yaş altına toplumsal cinsiyet eğitimi verilmemesi üzerine halka sorulan referandum soruları katılımın %50'nin altında kalması nedeniyle geçersiz oldu.

ERMENİ SOYKIRIMININ 107. YILDÖNÜMÜ

Ermeni soykırımının başlangıç tarihi olarak kabul edilen 24 Nisan'ın üzerinden tam 107 yıl geçmiş olacak. Bu yüz yedi yılda hem hiçbir şeyin değişmediğini hem de çok şeyin değiştiğini söylemek mümkün. Hiçbir şey değişmedi, çünkü bir milyondan fazla insanın en vahşi şekillerde katli hâlâ inkâr ediliyor, yok sayılıyor, tersyüz ediliyor. Çok şey değişti, çünkü bütün inkâr çabalarına rağmen yaşananlar artık açıkça konuşuluyor, tartışılıyor, kitaplar yayınlanıyor. İnkâr cephesinin tüm çabalarına rağmen, şişeden çıkan cin bir daha geri dönmeyi reddediyor.

Kasabanın sırrı

1915'te sadece milyondan fazla insan katledilmedi; bu kişilerin servetlerine ve mülklerine el konuldu, Türk/Müslüman/Sünni/Erkek esasına göre kurulmaya çalışılan yeni devletin harcında kullanıldı. Bundan ötürü uzun yıllar bu konu hakkında hiç konuşulmadı; Osmanlı İmparatorluğu'nun her köşesine çeşitli şekillerde damgasını vurmuş olan Ermenilere hiç yaşamamış muamelesi yapıldı. Büyük kiliselerin neredeyse tümü camiye dönüştürüldü, Ermenilerden kalan diğer binalar da ya yıkıldı ya da başka amaçlarla kullanılarak yabancılaştırıldı. 1915, herkesin bildiği ama dile getirmediği "kasabanın sırrına" dönüştürüldü.

Cumhuriyetin kurulmasından sonra da uzun yıllar boyunca konuyla ilgili tek kelime edilmedi. Sadece Türkiye'de değil, yaşananların görgü tanığı ve suç ortağı olan Almanya'da da konu küçük çevreler dışında dile getirilmedi.

Türkiye'nin tepkisi ise Ermenileri Osmanlı devletine ihanetle suçlamak ve "asıl onlar bizi öldürdü" demek oldu. 2000'li yıllarda mukatele adı altında "karşılıklı öldürmeler" şeklinde gerçekleşen "kötü olaylardan" söz edilmeye başlandı, savaşın neden olduğu zorunluluklar dile getirildi.

Bu yıllarda esas olarak Hrant Dink ve çevresi tarafından yapılan çalışmalar, devleti rahatsız etmeye başladı. Konuyla ilgili Agos gazetesinin genel yayın yönetmeni olan Dink, araştırmalar yapmaya, el konulan vakıf mallarının iadesi için girişimlerde bulunmaya başladı. Dink'in özellikle Mustafa Kemal'in manevi kızı Sabiha Gökçen'in gerçekte bir Ermeni yetimi olduğunu ortaya koyması, ırkçı odaklar tarafından hedef gösterilmesine neden oldu. Hakkında "Türklüğe hakaretten" davalar açıldı, devlet yöneticileri tarafından bu tür çalışmalar yapmaması için "uyarıldı", sonunda da 2007 yılında faşist bir tetikçi tarafından öldürüldü. Dönemin yöneticilerinin tüm vaatlerine rağmen, cinayet etrafıca aydınlatılmadı ve hâlâ öldürme emrini veren kim olduğu bilinmiyor.

Neden rahatsız oluyorlar?

Anadolu'da yaşayan Hristiyanların bir bütün olarak ortadan kaldırılmasının "kasabanın sırrına" dönüştürülmesinin nedeni nedir? Neden bu konuya dair yapılan çalışmalar, nasıl olup da gündelik siyasi konularda kanlı bıçaklı olan siyasi partileri birleştirebilmektedir? Burada şu soruyu sormak yerine olacaktır: 1915'te olanların bilinmesi, bundan yüz yıl önce dağ başlarında, ıssız çöllerde katledilen, bir mezarı bile olmayan insanların anılması kimi, neden rahatsız eder ki? Bu soruya cevap vermek, öyle çok da zor olmasa gerek.

1915 gerçeklerinin kabul edilmesinden rahatsız olanlar, her şeyden önce, 2015 yılında kaybettiğimiz Yaşar Kemal'in ifadesiyle, "cumhuriyetin şişirdiği keneler"den başkaları değil. "Ötekiler düşmüşler yazıya yabana, Ermenilerin çiftliklerini, Yörüklerin kışlaklarını, ötekiler Hazine tarlalarını pay ediyorlar, bir türlü de gözleri toprağa doymuyordu. Taşkın Halil Bey, Zülfü, emekli yargıç Hüdayi, Mustafa Rüştü Bey, bunların hepsi hepsi birer sahtekardı. Heps,

Çamuroğulları, Tazıgiller, Yiğitoğulları üç beş yılın, Cumhuriyetin şişirdiği kenelerdi."

Yaşar Kemal burada elbette birkaç yerel aileden söz ediyor. Ermenilerin yaşadıkları, olanca çıplaklığıyla ortaya çıkarıldığı takdirde, bugünün anlı şanlı kapitalist ailelerinin Ermenilerin (ve Hristiyanların) tasfiyesiyle gerçekleşen servet transferiyle zenginleşen suçlular olduğu anlaşılacak. Bundan ötürü bunlar rahatsız oluyorlar. Türkiye'nin ilk ve en önemli kapitalistlerinden Vehbi Koç'un, 1980 darbesinin şefi Kenan Evren'e yazdığı mektupta yer alan "Solcu örgütlerin, Kürtlerin, Ermenilerin, birtakım politikacıların kötü niyetli teşebbüslerini devam ettirecekleri muhakkaktır, bunlara karşı uyanık olunmalı ve teşebbüsleri mutlaka engellenmelidir" ifadesi, bu konuda aydınlatıcı olacaktır.

İşçi sınıfı ve 1915

İşçi sınıfının alın terine el koyarak servetlerine servet katarken, milyonlarca insanı açlık sınırının çok altında bir asgari ücrete mahkûm edenler de Ermenilerin başına gelenleri kabul edilmesinden çok rahatsız oluyorlar, hatta bundan ölesiye korkuyorlar. Gerçeklerin ortaya çıkması durumunda bu güne dek anlattıkları "Asıl onlar bizi kesti. Geri gelirlerse burada hiç birimizi yaşatmazlar. Onlar bizim en büyük düşmanımız" yalanlarının, işçilerin damarlarına zerk ettikleri ırkçılık, milliyetçilik zehrinin artık işe yaramayacağını, ezilenlerin, yoksulların öfkesinin kendilerine yöneleceğini biliyorlar.

Bütün bunlardan ötürü, 1915'te yaşananlarının inkarının bugün işçi sınıfının daha güzel bir dünya için harekete geçmesinin önündeki engellerin en önemlilerinden biri olduğu söylenebilir. Türkiyeli devrimcilerin bu engeli parçalayıp atması, yani "kasabanın sırrını" aydınlatması, sosyalizm mücadelesinin en önemli ve kaçınılmaz görevidir!

BAZI YARALAR ZAMANLA İYİLEŞMEZ, ASLOLAN YÜZLEŞMEKTİR
ANMA: 24 NİSAN 2022 - 19:00 - BEŞİKTAŞ BARBAROS MEYDANI

UKRAYNA İŞGALİ KAYIPLAR, KATLIAMLAR ACI GETİRİYOR

VOLKAN AKYILDIRIM

ABD liderliğindeki Batı emperyalizmi ile Rus emperyalizminin çekişmesinin yeni sahası olan Ukrayna'da savaş vahşetle sürüyor.

Çatışmalar Doğu Ukrayna'da yoğunlaşırken iki taraftan yapılan açıklamalara göre binlerce asker öldü.

Ukrayna ordusunun yanısıra sivil halk da silahlı direnişle Rus işgaline karşı koyuyor.

Başta kolay bir zafer kazanacağı düşünülen Putin'in emrindeki Rusya ordusu, ülkenin kuzeyine dönük işgal girişiminden geri adım atarken, anlaşmazlık konusu olan Donbass'ta çatışmalar yoğunlaşmış durumda.

Cephede kanlı çatışmalar sürerken, Rusya füzelerle Ukrayna şehirlerini vuruyor. Ukrayna ordusu da sınırdaki Rus şehirlerine dönük askeri ataklar yapmaya başladı.

Cepheden gelen görüntüler, 2014'te başlayan savaşın ne derece boyutlandığını, Avrupa'da II. Dünya Savaşı'na benzer çatışmaların yaşandığını gösteriyor.

İnsani kayıplar

24 Şubat'ta başlayan Rusya ordusunun hava saldırıları sonucu çok sayıda Ukraynalı sivil hayatını kaybetti.

Birleşmiş Milletler'in teyit ettiği sivil ölü sayısı en az 1626 kişi. Gerçekte ise kayıplar bunun kat be kat üzerinde.

Doğu Ukrayna'da kuşatma altındaki Mariupol şehrinin belediye başkanı bir ayda 5 bin sivilin öldüğünü duyurdu ve bunlardan 210'unun çocuklar olduğunu belirtti. Rusya'nın füze saldırıları birçok Ukrayna kentini yerle bir ederken, enkaz altında kalan kişilerin sayısı tam olarak bilinmiyor.

Putin özellikle ülkenin altyapısını yok etmek istiyor. Birçok yerleşim yeri elektrikten yoksun kaldı.

938 eğitim kurumu hasar gördü, bunlardan 87'sinin tamamen yıkıldığı kaydedildi.

Hastaneler ve sivillerin sığındığı kamu binaları da bombardımanla yerle bir edildi.

Zorunlu göç

Ukrayna'nın nüfusu 44 milyonun biraz üzerinde. Fakat savaştan önce Doğu Avrupa'nın en yoksul ülkesindeki ekonomik ve siyasi krizden dolayı 2 ila 4 milyon Ukraynalı çalışmak için başka ülkelere göç etmişti.

Yeniden alevlenen çatışmalar sonrasında 4 milyon 382 bin 316 kişi komşu ülkelere sığınarak mülteci oldu. Bunların çoğu kadınlar ve çocuklar. Ukrayna içinde 7.1 milyon sivil yaşadığı yerleri terk etmek zorunda kaldı. Toplamda 11 milyondan fazla kişi savaş nedeniyle yerlerinden edilmiş halde.

Putin'in savaş suçları

Ukraynalı yöneticiler, Kiev yakınlarında Rusya'dan geri aldıkları Buça kentinde yol kenarında elleri arkadan bağlanmış ve infaz edilmiş çok sayıda cansız beden bulduklarını duyurdu.

Dehşeti yaşayanlar, toplu infaz, cinsel saldırı ve şiddetin uygulandığını açıkladı. Infaz edilenler yakın mesafeden vurulmuş, yani kurşuna dizilmişler.

İnsan Hakları İzleme Örgütü Rusya güçlerinin, Ukrayna'nın Çernihiv, Harkov ve Kiev kentlerinde "birçok kez savaş yasalarını ihlâl ettiğini" belgelediğini açıkladı.

Bu durum şaşırtıcı değil. Putin ve Rusya, yine ABD ve NATO ile rekabet alanı olan Suriye'de de birçok savaş suçu işlemiştir.

Müzakerelerde başarısızlık

Buça katliamı, 'sivil halkı vurmuyoruz' diyen Putin'in yalanlarının çöküşü için bir dönüm noktası oldu. Aynı zamanda taraflar arasındaki müzakerelerin bitişine de neden oldu.

Biri Belarus'ta ikisi Türkiye'de yapılan barış müzakerelerinin her biri başarısız oldu.

Putin, Ukrayna'daki Rus azınlığın yaşadığı ve 2014'ten beri fiili olarak bağımsızlıklarını ilan ettiği Donetsk ve Luhansk'ın Ukrayna'dan ayrılmasını, ilhak ettiği Kırım'ın statüsünün tanınmasını istiyor.

Bununla da kalmıyor. Moskova aksini iddia etse de Ukrayna'daki yönetimi devirmek ve tıpkı Belarus gibi Rusya yanlısı bir uydu hükümeti işbaşına getirmek amacıyla.

Ukrayna hükümeti ise Donbass'ın statüsü konusunda görüşmeye açık olduğunu fakat bunun görüşülmesi için Rus askeri birliklerinin çekilmesini talep ediyor.

Her iki tarafın pazarlık masasında öne sürdüğü talepler tamamen zıt ve karşılanamaz durumdayken, Buça katliamı ipleri koparttı.

NATO'nun savaş kışkırtıcılığı

Rusya'nın eski sömürgesi olan Doğu Avrupa ülkelerinde yeni üsler açıp askeri yığınak yapan ABD emperyalizmi liderliğindeki NATO, Ukrayna savaşını bir fırsat olarak görüp kullanmaya devam ediyor.

Slovakya, Macaristan, Romanya ve Bulgaristan'a gönderilen yeni muharebe birliklerinin operasyonel hazırlık bakımından ilk seviyeye ulaştığı duyuruldu.

ABD, Bulgaristan'a sekiz adet F-16 sattı. Biden yönetimi devasa bir bütçeyle - ki bunlar Amerikalı emekçilerin vergilerinden kesildi - Doğu Avrupa'ya silah satışı ve asker yığınağı yapıyor.

Dünyanın en büyük silah üreticisi ve askeri tekeli ABD, Doğu Avrupa'daki sağcı hükümetlere silah satarken, Putin'in tehditleri Avrupa'yı korkutuyor. Bir kaç yıl önce ABD ile Avrupa Birliği arasında bölünmüş olarak NATO kurtarıcı olarak yeniden Batı emperyalizminin koruyucu savaş örgütü olarak öne çıkıyor.

Ekonomik yaptırımlar Rus halkını yoksullaştırıyor

İşgal ettiği Irak ve Afganistan'da askeri yenilgiye uğrayan, Suriye'den büyük oranda çekilmek zorunda kalan ABD emperyalizminin en önemli silahı ekonomik yaptırımlar. Bu yaptırımlar, Putin ve Rus elitlerine karşı gözükse de asıl olarak Rus halkının boğazını sıkarak Ukrayna'daki yönetimi devirmeyi hedef alıyor. Bu atak, Rus emperyalizminin hegemonyası altındaki tüm ülkelere verilmiş bir gözdağı.

ABD, Ukrayna savaşının ateşlenmesinden önce de kendine göre ekonomik olarak zayıf olan Rusya'ya yaptırımlar uyguluyordu. Alevlenen çatışmalar sonrasında ekonomik yaptırımlar daha da ağırlaştırıldı.

Bunun sonucu olarak Rusya'da temel gıda ürünleri yüzde 20 ila yüzde 40 oranında zamlandı. Türkiye'de olduğu gibi Rusya'da da halk marketlere koşarak gıda stoğu yapmaya başladı. Çok uluslu şirketlerin Rusya'daki faaliyetlerini durdurması sonucu yüz binlerce işçi işini kaybetti.

Putin rejimine göre Ukrayna'da bir savaş yaşanmıyor. Bu bir tür "terörle mücadele." Ülkede kamusal alanlarda çatışmaların savaş olarak ifade edilmesi yasak ve bunu diyenler ağır cezai yaptırımlarla karşı karşıya kalıyor.

ABD ve Batı emperyalizminin yaptırımları, Putin rejimini sarsmıyor. Tersine Rusya

halkını yoksullaştırıyor. Rusya devletinin propaganda aygıtına maruz kalan işçilere ve fakirlere, içine yuvarlandıkları kötü koşulların "dış güçler" tarafından yapıldığı anlatılıyor. İşçilerin ve emekçilerin vergilerinden oluşan kamu bütçesini NATO'ya karşı silahlanmaya ve devasa masraflara harcayan Putin, içeride kurduğu sansür ve baskı rejimine dayanarak Ukrayna halkını öldürüyor.

Türkiye'nin tavrı

NATO üyesi ve aynı zamanda Putin'in dostu olan AKP+ MHP yönetimindeki Türkiye, Ukrayna savaşında tarafsız ve arabulucu bir rol oynar gibi gözüküyor. Egemen sınıfın sözcüleri - süslü bir laf olarak - bu politikaya "dengelemecilik" diyor.

Türkiye'yi yönetenlerin Suriye, Libya ve Doğu Akdeniz'de yürüttüğü sınır ötesi operasyonlar ABD-Rusya arasındaki çekişmede oluşan boşuklardan yararlanmayı hedefliyor. Fakat Ukrayna savaşı işleri karıştırdı.

Rusya'ya karşı ekonomik yaptırımlara onay vermeyen iktidar bloku, Buça katliamının ardından - sorumlu olarak Putin'i tam olarak hedeflemese de- Rusya'nın Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Güvenlik Konseyi üyeliğinin askıya alınmasına onay verdi.

Avrasyacılık denen milliyetçi/ulusalçı/içe kapanmacı politikalara yelken açıp, aynı zamanda Batı emperyalizminin çıkarları doğrultusunda çeşitli ülkelerde faaliyet yürüten mevcut dış politikasının geleceği daha da belirsizleşti.

Savaş karşıtı hareketin önemi

ABD ve Rusya arasındaki emperyalist çekişme sonucu savaş uzatılıyor.

NATO son zirvesinde bu savaşı körükleyerek, Doğu Avrupa'da ve dünyanın geri kalanındaki yayılmacılığının devam edeceğini ilan etti. Rus imparatorluğunu - Stalin'i överek - yeniden diriltmek isteyen Putin ve Rus egemen sınıfı için hegemonya savaşı bir varlık yokluk mücadelesi.

Üstelik her iki kamp da, nükleer silahların varlığı nedeniyle doğrudan savaşa giremiyor. Bu olduğu takdirde insan uygarlığı büyük ve onarılmaz bir yıkımla karşılaşacaktır.

Ukrayna'daki savaşı, başta Rusya olmak üzere dünyaya yön veren en gelişmiş (G20) devletlerinde ya da bu savaşa dahil olan diğer ülkelere yaşayan işçiler, emekçiler, savaş karşıtları durdurabilir.

Devrimci sosyalistler, emperyalist savaşlara karşı (dünyada kalıcı barışı hakim kılmak için) her bir ülkede kendi egemen sınıflarına karşı mücadele etmek gerektiğini savunuyor. Savaşsız bir dünya mümkündür. Ve bu dünya işçilerin mücadelesi ve devrimleriyle kurulabilir, acilen kurulmalıdır.

SAVAŞA SON!

SOSYALİSTLER NE İSTİYOR?

- Derhal ateşkes sağlanmalı ve Rusya birlikleri Ukrayna'dan çekilmelidir!
- NATO güçleri, Orta ve Doğu Avrupa'dan geri çekilmelidir!
- Ukrayna'ya silah sevkiyatı yapılmasına son verilsin!
- Rusya'ya uygulanan yaptırımlar sonlandırılmalı!
- Ne Rusya ne de NATO! Bu gerginlik daha fazla tırman-

dırılmamalıdır.

- Silahlanma yarışına son verin ve o trilyonları savaşıla-ra, silahlara değil; iklim krizini çözmeye, yoksulluğa ve eşitsizliğe son vermeye harcayın!
- Ukrayna'nın 113 milyar dolar tutarındaki dış borcunu iptal edin ve Ukrayna halkı için hemen bir insani yardım operasyonu başlatın!
- Türkiye NATO üyeliğinden çıksın, Rusya ile askeri ilişkilere son verilsin!

KAMPANYAYA KATILALIM: UKRAYNA SAVAŞINA HAYIR!

Rusya'nın Ukrayna'yı işgali, emperyalist güçler arasındaki çelişkileri ve yayılmacılığın dünyayı ne kadar tehlikeli bir uçuruma doğru sürüklediğini gösteriyor.

Yüzlerce insan ölüyor. Çocuklar enkaz altında kalıyor. Şehirler, hastaneler, yollar ve tarihi yerler yıkılıyor. Nükleer silahların hazırlanması emri veriliyor. Ekosistemler, özetle tüm canlılar savaşın dehşeti nedeniyle yıkıma uğruyor.

Ukrayna halkının yanındayız.

Ve biliyoruz ki Ukrayna savaşı önceki savaşlar zincirinin bir halkasıdır, eğer durdurulmazsa yeni savaşların da bir başlangıcı olacaktır.

İlan ediyoruz ki, hiçbir savaş haklı değildir, hiçbir işgal haklı değildir. Biliyoruz ki dev sermaye grupları, tekeller,

dev finans çevreleri ve iktidarlarını bir süre daha uzatmak isteyen siyasiler dışında savaşın kazananı olmaz.

Yine biliyoruz ki barışın kaybedeni olmaz.

“Ama”sız, “fakat”sız barış istiyoruz.

Tüm dünyada barış isteyen savaş karşıtlarıyla buluşmak için adım atıyoruz.

Savaşlara, işgallere, nükleere, fosil yakıtlara, jeostratejik rekabet için sürdürülen askeri çatışmalara karşı herkesi, büyük insanlığı harekete geçmeye çağırıyoruz.

Ukrayna Savaşına Hayır Platformu'na katılın'

Siz de bir imza verin!

İletişim: savasahayirplatformu@gmail.com

GÖRÜŞ

Roni Margulies

“ABLAM BİZDE, BİZ ABLAMDA”

Türkiye siyasetinde uzun zamandır işleyen bir mekanizma var: Cumhurbaşkanı ve AKP her gün daha otoriter, daha çekilmez oluyor, yaptığı her şeyi hiç çekinmeden, utanmadan, göstere göstere yapıyor ve bunun sonucunda CHP gözlemlere daha sempatik geliyor.

Milliyetçilikle, Kemalistlikle, kazma laikçilikle alakası olmayan kişiler bile bu Cumhurbaşkanı'ndan kurtulmanın tek çaresi olarak CHP'yi görüyor, CHP'nin her türlü berbatlığına göz yummayı kabulleniyor.

CHP'nin liderliği de bu mekanizmanın farkına varmış, iyice pasif, iyice işe yaramaz bir hâle geliyorlar, “Hiçbir şey yapmamaya devam edersek, nasılsa herkes mecburen bize oy verecek, seçimlerde zafer bizim!” diye düşünüyorlar.

Bir şey yapmamak bir yana dursun, Cumhur ittifakından bir iki oy kapmak umuduyla solcu seçmeni öfkeden delirtecek şeyler yapıyorlar! Örneğin Ekrem İmamoğlu'nun 4 Nisan tarihli şu tweet'i gibi: “Siyaset tarihimizin önemli liderlerinden #Alparslan Türkeş'i vefat yıldönümünde rahmetle anıyorum.”

Ve bu arada altı parti başkanı müthiş bir radikalizm ve atılganlık sergileyerek birbirlerini ağırlıyor, kahve içip kuru pasta yiyorlar.

Geçende bir haber kanalı şöyle bir tweet attı: “Muhalefet partilerinin başkanları üçüncü kez buluşacak. Bu kez DP Genel Başkanı Uysal'ın ev sahipliğinde iftar programında bir araya gelecekler.”

Agos gazetesi genel yayın yönetmeni Yetvart Danzıkyan da şu yorumu yaptı:

“Anladık, güzel, toplanmanız iyi bir şey, ama muhalefet dediğin de bu olmamalı sanki. ‘Ablam bizde, biz ablamda’ derler bizim oralarda böyle durumlara.”

Ablamlar buluşurken, Bekir Ağırdır “Macaristan'daki tablo Türkiye için olası mı?” başlıklı T24 yazısında bir soru sormuş:

“Ukrayna krizi nedeniyle Türkiye'yi ziyaret eden hiçbir siyasetçi muhalefet aktörleri ile temas kurmuş, onların fikrini merak etmiş değil. Demek ki hâlâ Batı ülkeleri siyasetçi ve yöneticilerinde muhalefetin seçimi kazanacağına dair bir kanaat oluşmuş değil. Nasıl olsun ki, muhalefetten hiç kimse dünyanın gidişatı ve Ukrayna meselesinde Türkiye'nin pozisyonuna dair bir tutum, vizyon açıkladı mı?”

Dünya ve Ukrayna hakkında ses çıkarmadılar da, parlamenter sisteme dönüş dışında herhangi bir konuda görüş belirttiler mi sanki?

CHP bir Adalet Yürüyüşü yapıp herkesi heyecanlandırmıştı. Sonra ne oldu?

Kılıçdaroğlu bir “helalleşme” konuşması yapıp herkesin taktirini kazanmıştı? Sonra ne oldu?

Ablamlar ne görüş belirtiyor, ne de herhangi bir iş yapıyor.

Sanıyorlar ki, “Her gün çay saatinde buluşuruz, herkes bize oy verir.”

SAVAŞA KARŞI SOSYALİST TUTUM

Rosa Luxemburg

Karl Liebknecht

OZAN TEKİN

Rusya'nın Ukrayna'yı işgali haftalardır devam ediyor. Dünyanın birçok yerinde savaş karşıtları kollarını sıvadı ve sokağa çıkmaya başladı. Rusya'nın bugünkü başarısızlığı, bir ölçüde, dünya kamuoyunu hiçbir şekilde bu savaşın haklılığına ikna edememesine bağlı. ABD'nin 2003'teki Irak işgalindeki kadar kitlesel eylemler yapılamasa da savaş karşıtı hareket bu kadarını sağlamayı başardı.

Devrimci sosyalistler açısından savaşa karşı olmanın çok köklü bir teorik arkaplanı var. Bu geleneği alıp her ülkedeki somut siyasi koşullara uyguluyoruz ve buna göre önceliklerimizi belirliyoruz.

Bundan bir yüzyıl önce, sosyalistler, herkesin gelmekte olduğunu gördüğü emperyalist paylaşım savaşına karşı alınacak tutumu tartışıyordu. Savaş başlamadan önce, çoğu ülkedeki sosyalistler, bunun işçi sınıfının aleyhine olacağını ve her yerde barış propagandası yapmaları gerektiğini kabulleniyorlardı. Fakat aynı dönem, bir yandan da dünyadaki en kitlesel sosyalist parti olan Alman SPD'sinin liderliğindeki reformist eğilimlerin, yani dünyayı değiştirmenin yolunun Marx'ın iddia ettiği gibi bir devrim değil parlamenter çoğunluğu ele geçirmek olduğunu savunan görüşlerin baskın olmaya başladığı yıllardı.

İşçi sınıfının yığınsal eylemliliğinin yerine devlet mekanizmalarını seçimlerle ele geçirmeyi koyan bu anlayış, I. Dünya Savaşı patlak verdiğinde kendi devletinden yana tutum aldı, savaş bütçesini onayladı. Bu, enternasyonalizme ve dünya işçi sınıfına yapılmış büyük bir ihanetti. Başka ülkelerdeki sosyalist partiler de benzer yolları izleyerek kendi hükümetlerine destek verdiler.

Her ülkede, işçi sınıfına öncülük etmesi beklenen partiler, kendi egemen sınıflarının emperyalist paylaşım savaşındaki çıkarları doğrultusunda gelişen militarist politikalarına eklemlendiler. Milliyetçi histeriye, her ülkeden işçilerin diğer ülkelerdeki sınıf kardeşlerini düşman olarak görmesini sağlayan savaş atmosferine teslim oldular.

Zimmerwald solu

Fakat manzara bütünüyle bundan ibaret değildi. İsviçre'nin Zimmerwald köyünde bir grup sosyalist, hareket içerisindeki bu duruma itiraz etmek için buluştu. O dönem, savaşa karşı çıkan sosyalistleri iki at arabasına doldurmanın mümkün olması, konferansa katılanların arasında bir espri konusu olmuştu. Üstelik bu konferansa katılanların bile çok çok azı (37 delegenin 6'sı) Lenin ve Bolşeviklerin tezlerini desteklemişti. Bu tezler, emperyalist paylaşım savaşlarında her ülkedeki sosyalistlerin öncelikli ve asıl olarak kendi egemen sınıflarını hedef alan bir siyasi program ortaya koyması gerektiğini, herhangi bir ortalamacı barış söylemine teslim olmaması gerektiğini öneriyordu.

Mücadele için verilen en küçük emeğin bile boşa gitmeyeceğini doğrularcasına, Zimmerwald'daki mütevazı çaba muazzam sonuçlar doğurdu. Rusya'da Bolşevikler, I. Dünya Savaşı'na karşı "devrimci yenilgicilik" tezini geliştirdi. Buna göre, her ülkedeki devrimciler, emperyalist paylaşım savaşında kendi devletlerinin yenilgisi için çalışacaklardı. Bununla birlikte Almanya'da Rosa Luxembourg ile Karl Liebknecht "Asıl düşman içeridedir" diyerek barış bayrağını yükselttiler. Ve nitekim milyonlarca işçinin ölümüne yol açan I. Dünya Savaşı, 1917-1923 arasında Rusya ve Almanya'da gerçekleşen işçi devrimleri ile sona erdi. Sosyalist İşçi

gazetesi olarak biz bu savaş karşıtı geleneğin mirasçısı olmakla iftihar ediyoruz.

Nasıl bir savaş karşıtlığı?

Solda ise Ukrayna savaşında görüldüğü üzere böylesi durumlarda nasıl tutum alınması gerektiği konusunda kafalar karışık. Rusya'nın işgalini lanetlemek "NATO destekçiliği" olarak kodlanmak isteniyor. Despot bir liderin komutasındaki ordunun bir ülkeyi işgal edip başkentine yürüme çabası, "faşizme karşı mücadele" gibi sunulmak isteniyor. Bu anlayışın ardında savaşların ve emperyalizmin doğasına dair yanlış analizler yatıyor.

Emperyalizm, sosyalist hareket içerisinde yıllar içerisinde geliştirilen teoriye göre, kapitalizmin en son aşaması ve farklı sermaye gruplarıyla onları koruyup kollayan devletlerin arasında rekabete dayanan hiyerarşiyi ifade ediyor. Savaşlar bu rekabet modelinin sonucu olarak ortaya çıkıyor.

Stalinizmin baskın olduğu sol ise dünyayı "ilericiler" ve "gericiler/emperyalistler" diye kodlanan iki bloktan ibaret görüyor. Bu anlayış, Soğuk Savaş döneminden kalma. Bu yıllarda SSCB ve müttefikleri "ilerici blok" olarak görülüyor, onlarla çıkarları çelişen devletler ise "emperyalizm" olarak kodlanıyordu. SSCB ve Doğu Bloku'nu devlet kapitalisti olarak gören bizim geleneğimiz ise o yıllarda da "Ne Washington ne Moskova! Yaşasın enternasyonal sosyalizm" sloganını baz alıyordu.

Bugün SSCB yıkılmış, "reel sosyalizm" denilen Stalinizm çökmüş olmasına rağmen, solda epeyce bir kesim hâlâ Rusya/Çin ve müttefiklerini emperyalizme karşı direnen bir tür güç olarak adlandırıyor. Bu da Rusya'nın, herhangi bir kapitalist devlet olarak geliştirdiği tüm savaş politikalarına utangaçça eklemlenmeye, hatta

onları savunmaya götürüyor solu.

Barış mücadelesini yükseltelim!

Bu sol açısından kabul edilemez ve utanç verici bir tutumdur. Elbette soldaki bir diğer eğilim olan utangaç NATO destekçiliğine veya onu maruz görmeye de karşı çıkmak gerekir. NATO dünyanın en büyük terör örgütüdür ve dağıtılmalıdır. Türkiye bu eli kanlı birlikten derhal ayrılmalıdır. Ancak NATO'nun öncülüğünü yaptığı savaşlar olduğu gibi, Rusya ve müttefiklerinin öncülüğünü yaptığı savaşlar da var ve bunlara karşı çıkmadan gerçek, prensipli bir barış savunuculuğundan söz edilemez.

Rusya dünyanın birçok yerinde savaşlar çıkaran, NATO'ya karşı kendi müttefikleri olan, kendi yayılmacı amaçları doğrultusunda davranan önemlice bir kapitalist devlettir. Dünyanın en güçlü ordularından birine sahiptir. Dünyanın en önemli iki ekonomik gücünden biri olan Çin'e yaslanmaktadır. Suriye'de, Libya'da, Ukrayna'da katliamlar yapmaktadır. Putinlikten işçi sınıfının müttefiki, ona yarayacak bir sonuç çıkması mümkün değildir.

Dolayısıyla savaşa karşı doğru tutum tartışılırken en başta Rusya'nın Ukrayna işgaline son vermesi talebi gelmelidir. Burada Rusya'da cesurca sokaklara çıkan tüm barış aktivistlerinin yanındayız. Bunun yanında elbette Ukrayna hükümetine veya NATO'ya asla destek verilmemelidir. Savaşa karşı aşağıdan gelişen halk direnişleriyle dayanışma içerisindeyiz. Ancak NATO'nun müdahalelerine, ABD'ye, Rus işçi sınıfının yanı sıra Batılı ülkelerdeki işçileri de hedef alacak ve zayıflatacak yaptırımlara karşıyız. Barış için Ukrayna, Rusya ve tüm diğer ülkelerdeki işçilerin kardeşçe birliğini kurmak için örgütlenmeye devam edeceğiz.

AKP MİLYARDERLERİN PARTİSİ, İKTİDAR MİLYARDERLERİN İKTİDARIDIR

Her yıl dünyadaki en zenginlerin listesini yayınlayan Forbes dergisi, 2022 milyarderlerinin listesini açıkladı. Dünyadaki milyarderlerin toplam serveti 12,7 trilyon dolar.

Serveti 1 milyar doların üzerinde olan 2 bin 668 kişilik listede bu yıl Türkiye'den 26 isim var. 2022 yılında listeye giren Türkiye'deki milyarderlerin servetlerinin toplamı yaklaşık 36 milyar dolar.

Forbes dergisinin milyarderler listesinde yer alan Türkiye'nin en zengin isimlerinden bazıları şöyle: Murat Ülker, Ferit Şahenk, Hamdi Ulukaya, Erman Ilıcak, Filiz Şahenk, Sezai Bacaksız, Nihat Özdemir, İbrahim Erdemoğlu, Semahat Sevim Arsel, Hamdi Akın, Ahmet Çalık, Faruk Eczacıbaşı, Bülent Eczacıbaşı, Rahmi Koç, Ali Erdemoğlu, Mustafa Küçük, Deniz Şahenk, Mehmet Aydınlar, İpek Kırar, Murat Vargı, Sinan Tara.

Forbes dergisinin milyarderler listesinde yer alan Türkiye'nin en zengin isimlerinin başında Yıldız Holding Patronu Murat Ülker var. Murat Ülker, 4,7 milyar dolarlık servetiyle Türkiye'nin en zengin patronu, aynı zamanda dünyanın en zengin 601'inci patronu.

AKP zenginleri seviyor

Pandemi ve kriz koşullarının sermaye için fırsata çevrildiği, zenginlerin sayısındaki ve zenginliklerindeki artıştan görülüyor.

Bu listede yer alan patronların bir kısmı, AKP iktidarı öncesinde de zenginlerdi, bir kısmı ise AKP iktidarı döneminde zenginleşti. Nasıl ve ne zaman zenginleşmiş olurlarsa olsunlar, AKP iktidarı her zaman zenginlerin, patronların iktidarı oldu, olmaya devam ediyor.

AKP iktidarı Türkiye'nin zenginleri için çok verimli bir dönem oldu. Çünkü AKP iktida-

ra geldiğinde ülkede altı adet dolar milyarderi vardı, şimdi 26 adet dolar milyarderi var. Ki bu zengin sayısı, eğer TL dolar karşısında son bir yılda yüzde 50 değer kaybetmeseydi, en az 50'ye çıkabilirdi.

Peki, bu zenginleşme tablosundan sadece AKP'nin etrafındakiler mi yararlandı? Listede doğrudan AKP'nin zengin ettiği pek çok isim var. Ancak listenin tamamı onlardan oluşmuyor. Liste, AKP döneminde Türkiye'nin geleneksel ailelerinin de servetlerini AKP'liler kadar arttırdığını gösteriyor. Evet listede Limak'ın, Çalık Holdingin, LC Waikiki'nin patronları yer alıyor. Ama Koç, Eczacıbaşı ve Şahenk'ler de aynı listedeler ve hâlâ çok zenginler.

AKP iktidarı altında, milyonlarca işçi ve emekçi açlık ve sefalet içindeyken, bir avuç zengin servetlerine servet katmaya, milyar dolarların sahibi olmaya devam ediyor.

İşçilere yoksulluk patronlara servet

AKP, MHP ve onların basın yayın organlarındaki yandaşları, temsilcileri boşuna "Krizi abartıyorlar" demiyorlar. Nitekim Türkiye'nin zenginleri çoğalıyor.

Patronlar, hükümet sayesinde, ekonomik krizi işçi ve emekçilerin sırtına yıkıyor. Çıktış bulmanın rahatlığı içinde işlerini yürütüyor. Zira onlar için sermaye büyüyorsa, üst sınıf kârlarına kâr, servetlerine servet katıyorsa kriz sorun değildir.

Türkiye'de, her kapitalist ülkede olduğu gibi, ülkenin kaynaklarını yağmalayan, emekçilerin kanı ile beslenen bir sermaye sınıfı var. AKP iktidarı halka bir maske bile vermezken, halktan para toplamaya çalıştı, bunun için IBAN numarası verdi.

Halk ekmek kuyruklarındayken, evine kuru bir ekmek bile götüremezken, büyük şirketler, AKP-MHP ittifakının desteği ile

tarihlerinin en kârlı dönemlerini yaşadılar.

AKP-MHP ittifakı, kapitalizmin işlemesini layıkıyla sağlıyor. Krizin yükünü işçi ve emekçilerin, halkın sırtına yıkıyor. Onların, sistemin selameti için uyguladıkları baskı rejimine sermayenin de bir itirazı yok. Zaten Erdoğan OHAL döneminde şunu söylemişti: "Grev tehdidi olan yere biz OHAL'den istifade ederek anında müdahale ediyoruz."

İşçiler, emekçiler, çiftçiler, işsizler açlık ve yoksulluk içindeyken, bir avuç zengin dünya zenginleri listesinde başa yarışırken, bu duruma itiraz etmeliyiz. Her dilden, her inançtan milyonlarca emekçiyiz. Ezilen, sömürülen milyonlar gücünü birleştirirse ancak kazanabilir.

1 Mayıs'ta sömürüye, baskıya, savaşa karşı; birlik, mücadele ve dayanışmamızı yükseltelim.

MÜCADELENİN İÇİNDEN

Faruk Sevim

NÜKLEER ÖLDÜRÜR!

Rusya'nın Ukrayna'yı işgali dünyanın gündemine enerji konusunu bütün ağırlığı ile tekrar soktu. Yaşamakta olan enerji temin krizi, bütün dünyada nükleer enerjiye karşı önceki dönemlere göre daha toleranslı bir hava yarattı. Hatta Uluslararası Atom Enerjisi Kurumu, nükleer enerjinin "yeşil enerji" olarak tanınması girişimlerine başladı.

Oysa nükleer enerji ile ilgili temel sorunlar hiçbir zaman ortadan yok olmuyor. Nükleer santraller, bir kaza sonucu patlayabilir veya savaş nedeniyle saldırıya uğrayabilir. Fukushima ve Çernobil nükleer santral kazalarına hepimiz tanık olduk. Ukrayna işgali sırasında Zaporizya'daki nükleer santralin nasıl bomba-

landığını, santralden şans eseri nükleer sızıntı olmadığını hepimiz gördük.

Buna rağmen nükleer santralleri kapatmak yerine sayılarını artırmaya çalışmak, dünyayı kendi ellerimizle yok etmek için koşulları hazırlamak demektir.

Üstelik nükleer enerjinin yarattığı kalıcı çevresel bir sorun daha var: Nükleer atıklar. Bu soruna henüz bir çözüm bulunabilmiş değil, nükleer atıklar genellikle santrallerin yakınında depolanmaya devam ediyor. Santrallerdeki sızıntı sorunları, atıklar için de aynı derecede tehlikeli bir konu.

Türkiye'de yapımı devam eden Mersin Akkuyu Nükleer Güç Santrali (NGS), sık sık iş cinayetleri ve ödenmeyen işçi ücretleri ile gündeme geliyor. Son olarak geçen hafta yine işçiler alamadıkları maaşlar nedeniyle iş bıraktı.

Akkuyu NGS'nin yapımı 4 yıldır devam ediyor. Tahmini maliyeti 20 milyar dolar, Rusya çoğunluk hisse

sahibi olarak 15 yıl işletecek ve yaptığı harcamayı Türkiye'den 35 milyar dolar olarak tahsil edecek, anlaşma böyle. Üretime kademeli olarak 2023 yılında başlanması planlanıyor. Tabi Ukrayna işgali sonrası süreç bu şekilde mi devam eder, yoksa inşaat ve işletme yaptırımları mı takılır belli değil.

Ama şunu biliyoruz, Akkuyu NGS; diğer otoyol, köprü, hastane, havaalanı yatırımları gibi Türkiye'deki insanların gelecek kuşaklarını ipotek altına alan, yıllarca borç ödemek zorunda kalacağımız bir proje.

Ukrayna savaşının da etkisiyle gündemde yer almaya başlayan nükleer enerji, işçi sınıfının karşı çıkması gereken bir enerji türüdür.

Nükleer kazalar hem reaktörlerde çalışılan işçileri, hem kazayla mücadele eden işçileri, hem de tüm gezegeni mahvetmektedir.

İşçi sınıfı yenilenebilir enerji için mücadeleyi, bayrağının en başına yazmalıdır.

İKLİM KRİZİYLE İLGİLİ BİR ARAŞTIRMA VE PERSPEKTİFLER

Söndür Ateşi | Yeşil Yeni Düzen ve Küresel İklim İstihdamı | Jonathan Neale | Z Yayınları, 2022

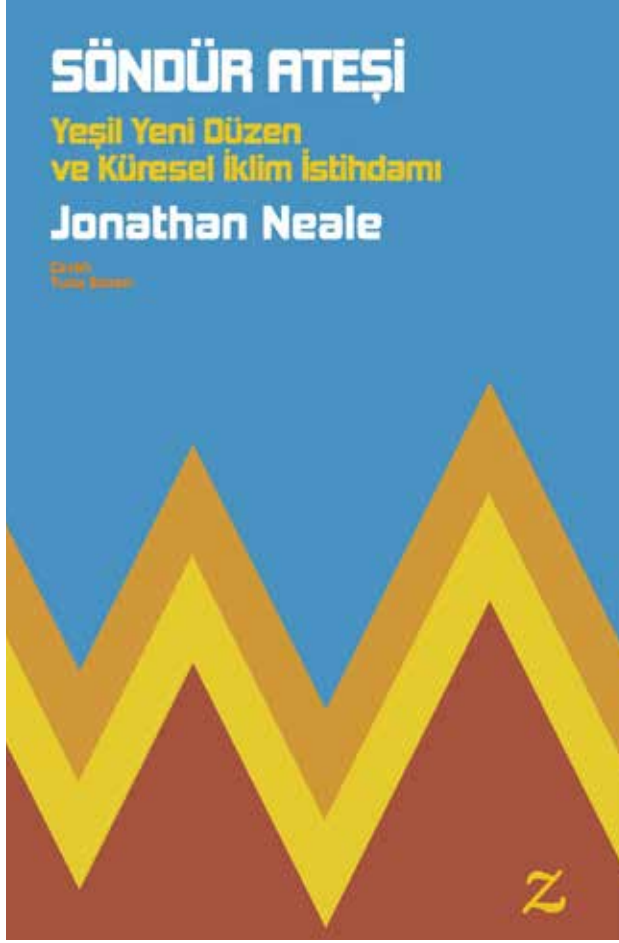
İngiltere’de yürütülen “İklim Değişikliğine Karşı Kampanya” aktivistlerinden ve sendikaları bir araya getiren ilk iklim istihdamı tasarısı olan “Bir Milyon İklim İşi”nin öne çıkan isimlerinden yazar Jonathan Neale’nin son kitabı Söndür Ateşi (Fight the Fire) bu hafta ücretsiz dijital edisyonuyla okuyucuları ile buluşacak.

Geride bıraktığımız günlerde Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli’nin (IPCC) üçüncü çalışma grubu raporu yayımlandı. Beklenen raporlar içinde belki de en önemlisi buydu çünkü emisyon azaltımına odaklı öngörüler önceki çalışmalara kıyasla çok daha gerçekçi bir hesaplama ile sunulacaktı. Rapor, fosil yakıt kullanımına hemen son verilmezse en ılımlı tahminle – çok daha erken yaşanabilir- 2100 yılına kadar 3,2 derecelik ısınmanın kaçınılmaz olacağını gösterdi. Ne var ki aynı günlerde, Rusya’nın Ukrayna’yı işgaliyle başla-

yan süreçte fosil yakıtlar tekrar gündeme taşınıyor, savaşı körükleyen liderlerin hepsi yeniden fosil yakıtlara dönüş planları yapıyordu.

Raporu yorumladığı konuşmasında BM Genel Sekreteri Antonio Guterres, Ukrayna savaşı nedeniyle Rusya’dan alınan fosil yakıtların yerine iç üretimi artırma veya başka ülkelere yönelmeyi “delilik” olarak nitelendirdi; “Fosil yakıtlara olan bağımlılık, karşılıklı yıkımın garantisidir.”

Yapılması gereken ortadayken geri dönüşü olmayan bir yıkıma, benzeri görülmemiş bir iklim çöküşüne sürükleniyoruz. Bu gerçeği zerre kadar umursamayan liderler, yenilenebilir enerji dönüşümüne ayrılmaları gereken bütçeyi silahlanmaya akıttıyor, - bir kez daha- kapitalizmin hiçbir krizi çözemeyeceğinin ispatı gibi davranıyorlar. Sürekli krizler yaratan, yarattığı krizleri günbegün daha da büyüten bu felaketler rejiminde iklim çöküşünü durdurmanın yegane yolu, mücadeleyi büyültmektir,

diyor Jonathan Neale.

“Küresel ölçekte her yıl 55 milyar ton sera gazı emisyonu üretiyoruz. Bunun 36 milyar tonu kömür, petrol ve gaz yakmaya de-

vam ettiğimiz için salınan CO2’dir.”

2018 yılı verilerine bakıldığında, fosil yakıtlardan kaynaklı enerji emisyonlarının yıllık dağılımı şö-

le görünüyordu; elektrik üretimi için 15 milyar ton, ulaşım kaynaklı 10 milyar ton, sanayide 8 milyar ton, ısıtma için ise 3 milyar ton. Görülebileceği üzere, en yoğun salım elektrik üretiminde gerçekleşiyor. Küresel elektrik ihtiyacının bir bölümü petrolden, büyük bir kısmı ise kömür ve gazdan karşılanıyor.

Küresel antikapitalist hareketin önemli figürlerinden olan Neale, işte böyle bir dünyaya fosil yakıtlardan kaynaklı küresel emisyonların yüzde 87’sinden kurtulabileceğimizi, bu hedefe ulaşmanın yolunun dünyayı yeniden tasarlamak olduğunu gösteriyor. Neale’nin sunduğu çözüm, iklim hareketini büyütme-ye, dünyanın her yerinde iklim istihdamı tasarıları talebini yükseltmeye dayalı bir yol haritası izliyor. Çünkü böyle muazzam ölçekli bir enerji dönüşümü, muazzam ölçekli bir iklim istihdamı fırsatı yaratır.

Milyonlarca kişiye istihdam yaratacak böylesi bir dönüşümün bütçesi, içinden geçtiğimiz günlerde savaflara ayrıldı. Bir iklim kaosunun ortasındayız ve

onlar hâlâ silahlanıyor. Çöküşü durduramazsak iklim afetleriyle, gıda krizleriyle, daha da derinleşen yoksullukla, su kriziyle, yakıcı sıcaklarla, sel felaketleriyle sınanacağımız tüm raporlarda açıkça ortaya kondu. Küresel emisyonların – küresel ölçekte – yüzde 90’ını hemen sonlandırmamız gerekiyor. Greta Thunberg’in ifadesiyle; “Evimiz yanıyor. Bunu söylemek için buradayım: Evimiz yanıyor.”

Birkaç gün içinde Marksist.org’da erişime açılacak olan “Söndür Ateşi” tam da bu nedenle herkesin okuması gereken, birçoğumuzun uzun bir zaman boyunca elinden bırakamayacağı, sık sık başvurulacak çok önemli bir çalışma. İklim hareketi adına, son yıllarda yayımlanmış en önemli eserlerden biri olan kitap, iklim işlerinin hayata geçirilmesini sağlayacak o muazzam kitle hareketine giden yolun taşlarını nasıl döşeyeceğimizi gösteriyor bizlere.

Tuna Emren

PORTRELER
Can Irmak Özınanır

DOĞAN TARKAN

Doğan Tarkan, 1948 yılında İstanbul’da doğdu. 1960’lı yıllarda sosyalist olarak Türkiye İşçi Partisi’ne (TİP) katıldı. Ankara’da Dil-Tarih ve Coğrafya Fakültesi’ne giren Tarkan, okulu bırakarak hayatını devrimci olmaya adanmıştı. 1965 yılında ilk defa gözaltına alındı. 1960’lı yılların sonunda Türkiye sosyalist hareketi içinde başlayan milli demokratik devrim-sosyalist devrim tartışmalarında sosyalist devrimi savundu ve işçi sınıfını merkeze alan bir politikayı destekledi.

1971 yılında TİP’ten bir grup yoldaşıyla Öncü İşçi gazetesini çıkarmaya başladı. 12 Mart 1971 darbesiyle birlikte Öncü İşçi kapatıldı. Tarkan birkaç yoldaşıyla beraber 1970’li yılların sonlarına doğru Kurtuluş çevresine katıldı ve Kurtuluş Sosyalist Dergi’nin editörlerinden biri

oldu. 1980’de darbe olacağını öngören Kurtuluş örgütü, merkez komite üyelerinden bir kısmını yurtdışına yolladı. Doğan Tarkan da bunlardan biri olarak Lübnan’a gitti ve Filistin Kurtuluş Örgütü ile çalıştı. 12 Eylül’ün ardından 141-142 maddeleriyle komünizm propagandasından yargılanan Tarkan, uzun yıllar İngiltere’de Londra’da yaşadı. Londra yıllarında bir yandan Avrupa’da sürgünde olan diğer Türkiyeli devrimcilerle ortak platformlarda yer alan Tarkan, Kurtuluş hareketi içinde yer almayı da sürdürdü.

1984 yılında Kurtuluş’tan çeşitli tartışmalar sonucu ayrılarak Sosyalist İşçi gazetesini kurdu. Bu yıllarda İngiltere’deki Socialist Workers Party (SWP-Sosyalist İşçi Partisi) ve kurucusu Tony Cliff ile tanıştı. Troçkist bir parti olan SWP, Rusya, Çin ve Doğu Bloku ülkelerinin devlet kapitalisti olduğunu savunuyordu. Tarkan, başta Cliff olmak üzere SWP’nin önde gelen üyeleriyle uzun yıllar toplantılara katıldı ve SWP’nin de parçası olduğu Uluslararası Sosyalist Akım’ın fikirlerini benimsedi. Bu dönemde İşçiler ve Toplum ile İşçiler ve Politika dergilerini çıkardı. 1990’lı yılların başında hakkındaki davalar düşüp de Türkiye’ye geri döndüğünde Sosyalist İşçi devlet kapitalizmi teorisini benimseyen Troçkist bir yayın oldu. 1990’lı yıllarda Sosyalist İşçi yükselen kamu işçileri mücadelesinin bir parçası oldu. 1997 yılında ise Sosyalist İşçi gazetesi etrafında örgütlenen sosyalist-

ler Devrimci Sosyalist İşçi Partisi’ni (DSİP) kurdu, Tarkan partinin kurucu genel başkanıydı. DSİP, 28 Şubat darbesi sırasında darbe karşısında net tutumuyla dikkati çekti. 1

999’da Seattle’da başlayan antikapitalist hareketi çok önemli bulan Tarkan ve yoldaşları hareketin ruhunu Türkiye’ye taşıyacak kampanyalar yaptılar. Bu hareket ABD’nin 2003’te Irak’ı işgali üzerine devasa bir savaş karşıtı harekete dönüştü. Bu dönemde Tarkan önce Irak’ta Savaşta Hayır Platformu’nun daha sonra ise Küresel Barış ve Adalet Koalisyonu’nun kurucuları arasında yer aldı. Küresel iklim değişiminin bir tehdit olduğunu erken bir dönemde gören Tarkan, iklim değişimi ve nükleer santrallere karşı kampanyalar içinde yer aldı. Kürt sorununu Türkiye’nin temel meselelerinden biri olarak gören Doğan Tarkan, her zaman ulusların kendi kaderini tayin hakkını destekledi ve Kürt halkının hak taleplerinin yanında yer aldı, aynı zamanda Türkiye’de ilk defa Ermeni soykırımı anmasının düzenlenmesine ciddi katkılarda bulundu.

Darbelere karşı ikirciksiz tutumuyla Tarkan, Darbelere Karşı 70 Milyon Adım Koalisyonu’nun kuruluşunda da yer aldı. 2013 yılında merkez komitesi toplantısına giderken kalp krizi geçirerek hayata veda etti.

ENTERNASYONAL SOSYALİZM'İN YENİ SAYISI ÇIKTI!

Enternasyonal Sosyalizm'in 10. sayısında, Ukrayna işgali, savaş ve emperyalizm üzerine iki kapsamlı yazı yer alıyor.

■ Şenol Karakaş "İşgal, Emperyalizm ve Sol Alternatif" başlıklı makalesinde, Ukrayna işgali etrafında süren tartışmalara cevap veriyor.

■ Özdeş Özbay ise "Rusya'nın Ukrayna Savaşı ve yarattığı tartışmalar üzerine" başlıklı makalesinde Putin'in işgale başlarken dile getirdiği ve muhalefetin bazı kesimleri tarafından da "satın alınan" tezlerle tartışıyor.

■ "Çin'in devlet kapitalisti rejimi Türkiye için örnek alınacak bir model mi?" başlıklı kapsamlı makalesinde Fikret Levent Şensever Çin ekonomisinin hem geçmiş hem de güncel dinamiklerinin emek gücünün sömürüsü üzerinde yükseldiğini gösteriyor.

■ Anne Alexander, "Filistin'de apartheid'i bitirmek: Devrimci bir strateji örneği" başlıklı makalesinde bölgenin işgal ve işgale direniş tarihine yakından bakıyor.

■ "Kapitalist ekonomiler krizde: Enflasyon, borç, işsizlik" başlıklı makalesinde pandemi döneminde küresel kapitalist sistemi ve üretimin merkezinde yer alan işçi sınıfının koşullarını inceleyen Faruk Sevim egemen sınıfların krize karşı sunduğu yanıtların adaletsizliğini de ele alıyor.

■ Laura Miles ise "Marksizm, moral panik ve translarla savaş" başlıklı makalesinde, özellikle son yıllarda toplumsal cinsiyetçiliğe karşı mücadele edenlerin kendi iç tartışmalarında da giderek görünür hâle gelen bir alanda yanıtlar üretiyor.

■ Çağla Oflas, "Kapitalizmin krizi ve reformizmin örgütsel sorunları" başlıklı makalesinde sosyalizm mücadelesinin tarihsel ayrışma noktalarından olan reform/devrim bölünmesinin işçi sınıfı hareketi ve tarihi içindeki gerçek köklerini tartışıyor.

■ "Kitle hareketi" başlıklı makalesinde Marksist gelenekte ezilenlerin kitlesel ve doğrudan eylemlerinin ele alınış tarzlarını tartışan Sinan Özbek, Rosa Luxemburg'un bu tartışmaya yaptığı katkıya özel bir

önem atfediyor.

■ Şenol Karakaş, "Birleşik mücadele, sendikalar ve sendikal bürokrasi" başlıklı yazısında son aylarda gelişen fiili işçi grevlerinin önemini, hareket içinde sendikaların ve sosyalistlerin rolünü ve sendikal bürokrasiler etrafında dönen tartışmaları, Emek Platformu deneyiminin analizi üzerinden ele alıyor.

■ Hrant Dink davasında Dink ailesinin avukatlarından olan Hülya Deveci, davanın en başından bugüne kadar geçtiği aşamaları derliyor.

■ "Sayıların Ötesinde: Nüfus ve çevre üzerine sosyalist bir tez" başlıklı makalelerinde Martin Empson ve Ian Rappel nüfus üzerinde sürdürülen ilkel tartışmalara Marksist bir perspektiften yanıt üretiyor.

■ Ozan Tekin, "İklimi kurtarmak için tek yol devrim!" başlıklı yazısında, iklim krizinin tüm canlı yaşamını tehdit eden boyutunu, bu krizin kapitalist üretim ve yeniden üretim süreçleriyle bağlantısını tartışıyor.

■ Tuna Emren, Enternasyonal Sosyalizm dergisinin elinizde tuttuğunuz sayısıyla aynı günlerde yayına hazırlanan bir kitabı tanıtıyor. Söndür Ateşi: Yeşil Yeni Düzen ve Küresel İklim İstihdamı başlıklı kitap, Jonathan Neale'in son eseri.

Teori politik dergiye, Sosyalist İşçi dağıtımçılarından ulaşabilirsiniz

DSİP NELERİ SAVUNUYOR?

AŞAĞIDAN SOSYALİZM

► Kapitalist toplumda tüm zenginliklerin yaratıcısı işçi sınıfıdır. Yeni bir toplum, işçi sınıfının üretim araçlarına kolektif olarak el koyup üretimi ve dağıtımı kontrol etmesiyle mümkündür.

REFORM DEĞİL DEVRİM

► İçinde yaşadığımız sistemin kurumları işçi sınıfı tarafından ele geçirilip kullanılamaz. Kapitalist devletin tüm kurumları işçi sınıfına karşı sermaye sahiplerini, egemen sınıfı korumak için oluşturulmuştur. İşçi sınıfına, işçi konseylerinin ve işçi milislerinin üzerinde yükselen tamamen farklı bir devlet gereklidir. Bu sistemi sadece işçi sınıfının yığınsal eylemi devirebilir.

KADINLARIN ÖZGÜRLÜĞÜ

► Sosyalistler kadınların tam bir sosyal, ekonomik ve politik eşitliğini savunur. Toplumsal cinsiyetçiliğe taviz veren, kadınların özgür olmadığı bir sosyalizm olamaz, kadınların bugünkü mücadelesi ve sosyalizm olmadan da kadınlar nihai özgürlüğü kazanamaz.

ENTERNASYONALİZM

► Sosyalistler, bir ülkenin işçilerinin diğer ülkelerin işçileri ile karşı karşıya gelmesine neden olan her şeye karşı çıkarlar. Tek bir ülkede sosyalist devrim ancak bu devrim bir dünya devrimiyle desteklendiği ölçüde sosyalizme doğru ilerleyebilir.

IRKÇILIĞA DURDE!

► Sosyalistler ırkçılığa ve milliyetçiliğe karşıdır. Irkçılık tazviz verilebilecek bir fikir değildir.

LGBTİ+'LARIN ÖZGÜRLÜĞÜ

► LGBTİ+'ların özgürlük mücadelesi tüm ezilenlerin özgürlük mücadelesinden bağımsız düşünülemez. Sosyalistler bu mücadelenin en önünde yer alırlar.

SAVAŞA HAYIR!

► Bizler tüm savaşlara karşıyız. Aynı zamanda biliyoruz ki kendi egemen sınıfını savunan, aynı zamanda antikapitalist olmayan bir antiemperyalizm milliyetçiliği savunmak anlamına gelir ve milliyetçiler gerçekten savaş karşıtı olamazlar.

HALKLARIN EŞİT KOŞULLARDA KARDEŞLİĞİ

► Sosyalistler bütün ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını savunurlar, bütün haklı ulusal kurtuluş hareketlerini desteklerler.

İKLİM KRİZİ KAPİTALİZMİN ÜRÜNÜDÜR

► Hem iklim değişimini durdurmak hem de nükleer, kömür, petrol, gaz gibi tehlikeli ve kirlili enerji kaynaklarının kullanılmasını engellemek, işçi sınıfının sosyalizm mücadelesinin temel bir ögesidir.

STALİNİZM SOL DEĞİLDİR

► SSCB, Çin, Doğu Avrupa ve Küba sosyalist değil, devlet kapitalistidir. İşçilerin ücretli emek sömürüsüne maruz kaldığı, aşağıdan yukarıya doğru işleyen özyönetim organlarının ortadan kaldırıldığı ya da olmadığı, dolayısıyla işçi sınıfının siyasal iktidarı kolektif bir şekilde ellerinde toparlayamadığı rejimler sosyalist rejimler olamaz.

DEVRİMCİ PARTİ

► Sosyalizmin gerçekleşebilmesi için, işçi sınıfının en militan, en mücadeleci kesimi devrimci sosyalist bir partide örgütlenmelidir. Böylesi bir parti işçi sınıfının yığınsal örgütleri ve hareketi içindeki çalışma ile inşa edilebilir.

► Sosyalistler pratik içinde diğer işçilere reformizmin işçi sınıfının çıkarlarına aykırı olduğunu kanıtlamalıdır.

► İşçi sınıfının kurtarıcılara ihtiyacı yoktur. Sosyalizm, işçi sınıfının kendi eylemi, kendi mücadelesinin ürünüdür.

Siz de bu fikirleri savunuyorsanız, Devrimci Sosyalist İşçi Partisi'ne üye olarak antikapitalist bir odağın inşasına katkı verebilirsiniz!

KADIKÖY'DE SÖYLEŞİ 20 NİSAN ÇARŞAMBA 19:30

1915: CUMHURİYETİN KURUCU PRENSİPLERİ VE YÜZLEŞMENİN ZORUNLULUĞU

Konuşmacılar: Fethiye Çetin-Taner Akçam-Şenol Karakaş

Söğütluçeşme Caddesi, Kalem Sokak, No: 11, Arif Bey İşhanı, K:3, Osmanağa

Marksist.org youtube kanalından canlı yayın! İletişim: 05334479709

ASGARI ÜCRET AÇLIK SINIRININ ÜSTÜNE ÇIKARILSIN

“Asgari ücrete acilen zam yapılması talebi, 1 Mayıs eylemlerinin en önemli taleplerinden biri haline getirilmelidir.”

Zamlar yağmur gibi yağmaya devam ediyor.

Nisan ayı başından itibaren doğal gaz, LPG'ye, tüp gazı, elektriğe, süte, şekere, una, cep telefonu görüşmelerine, yumurtaya, İstanbul şehir içi ulaşımına, suya, şehirlerarası otobüs ücretlerine zam geldi. Alkol ve sigaraya yeni zamlar yolda.

Tüp gaz son bir yılda 120 liradan 315 liraya yükseldi. Zam oranı yüzde 163.

Yumurta son bir yılda 70 kuruştan 2 liraya yükseldi. Zam oranı yüzde 186.

İstanbul'da aylık tam abonman bedeli 275 liradan 602 liraya yükseldi. Zam oranı yüzde 119.

Doğalgazın m3 fiyatı 2,2 liradan 3,7 liraya yükseldi. Zam oranı yüzde 68.

Doğalgazdaki düşük zam oranı kimseyi yanıltmasın, aslında doğal gazın satış fiyatının 11 lira civarında olması gerekiyor, ama hükümet aradaki farkı bütçeden, yani hepimizin verdiği vergilerden ödüyor, fiyatı düşük tutuyor. Bunu da asıl olarak doğal gazın yüzde 68'ini kullanan patronlara destek olmak için yapıyor.

Bu örnekleri çoğaltmak mümkün. Fiyatlarıdaki yıllık ortalama artış, bağımsız ekonomi araştırmacıları (ENAG) tarafından geçen hafta yüzde 143 olarak açıklanmıştı.

Artık marketlerden ürünler tane ile satın alınıyor. Tek bir domates, tek bir salatalık, tek bir biber alınıyor. Boş dürüm, boş baklava satılıyor. Çünkü fiyatlar ateş pahası. İnsanlar aç kalmamak için minimum ihtiyaçları ne ise onu almaya çalışıyorlar. Evine “ekmek”, yani yeterli gıda malzemesi götürmeyen milyonlarca insan var.

Erdoğan Ekim ayında Tarım Kredi Kooperatifleri Birliği marketinden alışveriş yapmış ve “Fiyatlar gayet uygun” demişti. Şimdi o marketlerde de zamlar yağmur gibi yağmaya başladı, fiyatlara yüzde 132'ye varan zamlar yapıldı.

Erdoğan halka sabır diyor

Emekçiler zam yağmuru altında perişan haldeyken, Erdoğan halka sabır diyor. Enflasyonun yüzde 143'ü bulmasını önemsemiyor. ‘Asgari ücret yükseltilsin’ taleplerini görmezden geliyor. TÜİK'in yüzde 61 enflasyon rakamlarını bile yok sayıyor. Oysa bir avuç zengin patronun dışında kalan halkın yüzde 95'i için durum çok vahim. Milyonlarca insan her gün cebindeki kuruşun hesabını yapmaktan yoruldu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın ‘Yüzde elli oranında artış yaptık’ diye övündüğü 4 bin 250 liralık asgari ücret, 3 ayda eridi. Asgari ücret, yüksek enflasyon karşısında zaten yoksulluk sınırının altındaydı, şimdi açlık sınırı

rının da altına indi. Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (Türk-İş) Mart ayında açlık sınırını 4 bin 925 lira, yoksulluk sınırını ise 16 bin lira olarak açıkladı. Asgari ücret açlık sınırının 675 lira altında kaldı.

Hesaplamalara göre tek bir kişinin yaşam maliyeti 7 bin liraya dayanmış durumda. Buna göre asgari ücret tek bir kişinin bile ihtiyaçlarını karşılamaya yetmiyor, oysa asgari ücret, 4 kişilik ailenin masraflarını karşılaması için belirleniyor.

Yeni yıla ortalama 5 bin 972 lira maaşla giren memurun alım gücü 4 bin 863 liraya geriledi. İşçi, esnaf ve çiftçi emeklileri ise çok daha zor durumda. Ocak ayında 2 bin 500 liraya yükseltile en düşük işçi, çiftçi ve esnaf emeklisi aylığının reel alım gücü Mart ayında 464 lira birden düşerek 2 bin 36 liraya geriledi.

Asgari ücretliler, TÜİK'in hesabına göre 790 lira, ENAG'ın hesabına göre ise bin 133 lira kaybetti.

Asgari ücret acilen artırılmalıdır

Bu enflasyon oranları, fiyatlar ve açlık, yoksulluk rakamları göz önüne alındığında işçiler için asgari ücretin artırılması en temel ve acil konulardan bir haline gelmiş durumda.

İşçiler, emekçiler için; elektrik faturası,

doğalgaz faturası, gıda, ulaştırma, kira gibi kalemler harcamalarının önemli bir kısmını kapsıyor. Bu nedenle ilan edilen enflasyondan daha yüksek bir enflasyonu yaşıyorlar. Bütün bu harcamaların 4 bin 250 liralık asgari ücretle karşılanması imkânsız. Oysa işçilerin yüzde 80'inden fazlası asgari ücret alıyor.

Asgari ücret her ay yeniden belirlenmeli ve en azından tek kişinin geçim maliyeti seviyesinde tutulmalıdır. Yani Nisan ayı için asgari ücret en az 8 bin lira olmalıdır.

Aksi takdirde bütün bu sürecin yükü, geliri enflasyon oranında artmayan kesimlerin, işçilerin, emekçilerin üzerine kalmaya devam edecek.

Gerek İş Kanununda, gerek Asgari Ücret Tespit Komisyonunun yönetmeliğinde asgari ücretin en fazla iki yıl için belirleneceği yazılı. Bu sürenin kısaltılması ile ilgili bir kısıtlama yok. Dolayısıyla Asgari Ücret Komisyonu'nun hemen ve sürekli toplanması ve asgari ücretin her ay güncellenmesi gerekir.

Türk-İş ve DİSK bu konuda somut adım atmalıdır. Asgari ücrete acilen zam yapılması talebi, 1 Mayıs eylemlerinin en önemli taleplerinden biri haline getirilmelidir.